

Sygn. akt IV U 397/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 listopada 2021 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Sławomir Górny

Protokolant: st. sekr. sąd. Beata Krysiak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 24 listopada 2021 roku w Sieradzu

odwołania R. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł.

z dnia 31.05.2021 r. Nr (...)

w sprawie R. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł.

o wysokości emerytury

1. Zmienia zaskarżoną decyzję i zobowiązuje organ rentowy do przeliczenia wysokości emerytury R. M. przy zastosowaniu wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury 55,80 %, poczynając od 1 maja 2021 roku.

2. Oddala odwołanie w pozostałym zakresie.

Sygn. akt IV U 397/21

UZASADNIENIE

Decyzją z 31.05.2021r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. odmówił R. M. prawa do przeliczenia emerytury.

Nie podzielając powyższej decyzji ww. złożył odwołanie, wnosząc o ponowne rozpoznanie sprawy.

W odpowiedzi organ rentowy, wnosił o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

R. M. urodził się (...), od 8.05.2008r. nabył prawo do emerytury.

Decyzją z 25.03.2013r., ZUS przyznał R. M. emeryturę po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego.

Decyzją z 22.05.2017r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. odmówił R. M. prawa do ponownego ustalenia wysokości emerytury z tytułu przeliczenia podstawy wymiaru i stażu. Od powyższej decyzji w/w złożył odwołanie. Wyrokiem z 14.11.2017r. w sprawie IV U 363/17, Sąd Okręgowy w Sieradzu zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił wysokość emerytury R. M. na kwotę 1335,49zł. przy zastosowaniu w/w emerytury z 20 najkorzystniejszych

lat z całego okresu ubezpieczenia skarżącego, wynoszącego 55,04%, poczynając od 1.03.2017r., oddalając odwołanie w pozostałym zakresie. Po rozpoznaniu apelacji wnioskodawcy, Sąd Apelacyjny w Łodzi wyrokiem z 2.04.2019r. w sprawie III AUa 1573/17 oddalił apelację (**akta IV U 363/17**).

Decyzją z 14.07.2020r., ZUS odmówił R. M. prawa do przeliczenia emerytury. Od powyższej decyzji wnioskodawca złożył odwołanie. Wyrokiem z 2.10.2020r. w sprawie IV U 551/20, Sąd Okręgowy w Sieradzu oddalił odwołanie. Wyrokiem z 7.04.2021r. w sprawie III AUa 1928/20, Sąd Apelacyjny w Łodzi oddalił apelację wnioskodawcy.

W dniu 25.05.2021r., R. M. złożył wniosek o przeliczenie emerytury (**wniosek/akta ZUS**).

Decyzją z 31.05.2021r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. odmówił R. M. prawa do przeliczenia emerytury (**decyzja/akta ZUS**).

W toku postępowania odwoławczego został dopuszczony dowód z opinii biegłego z zakresu rachunkowości, który po zapoznaniu się z aktami sprawy, stanowiskiem stron procesu, aktami rentowymi, w tym zaświadczeniem o zatrudnieniu i zarobkach z 27.02.1979r. złożonym przy wniosku z 25.05.2021r. o przeliczeniu emerytury, aktami sprawy IV U 363/17 i IV U 551/20 SO w Sieradzu, ustalił wysokość emerytury R. M., oraz wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury w najkorzystniejszym wariantcie na dzień 1 maja 2021r. (**k. 20 akt sprawy**).

Wyliczenia wysokości wwpw emerytury wnioskodawcy zostały obliczone w opinii z 14.08.2017r. oraz uzupełnieniach z 10.10.2018r. i 23.10.2018r. (akta IV U 363/17), potwierdzone wyrokiem Sądu Okręgowego w Sieradzu z 14.11.2017r. Wysokość wwpw emerytury z 20 najkorzystniejszych lat z całego okresu ubezpieczenia wynosiła 55,04%. Według świadectwa pracy znajdującego się w aktach sprawy IV U 397/21 (k. 18) w (...) w W. przekształconym w 1976r. w (...) w W., wnioskodawca pracował od 11.11.1974 - 31.03.1980 i otrzymywał wynagrodzenie: wg umowy o pracę z 8.11.1974r. od 11.11.1974r. na stanowisku ślusarz, spawacz, wg stawki 11,50zł./godz. plus premia regulaminowa bez określenia jej wysokości, od 1.09.1976r. wg aneksu z 30.08.1976r. wynagrodzenie zasadnicze wynosiło 13zł/godz. plus premia jw., od 1.07.1979r. wg aneksu z 26.06.1979r. otrzymywał wynagrodzenie zasadnicze 16,50zł./godz. plus premia jw., wg świadectwa pracy z 8.04.1980r. (k. 18 akt sprawy 397/21), wynagrodzenie zasadnicze w 1980r. od I - III wynosiło 18,50zł./godz. plus premia bez określenia jej wysokości - przyjęto wynagrodzenie z Rp 7: wg Rp 7 z 24.04.2008r. wynagrodzenie za 1980r. do 31.03. wynosiło 15.593zł. (k. 28 akt jw.), tj. średnio 5197zł., na które składały się: wynagrodzenie dniówkowe - 7.566zł. (2.978zł. + 2.590zł. + 1.998zł.), wynagrodzenie urlopowe - 3.849zł. (786zł. + 995zł. + 2068zł.), premia (k. 29 jw.) - 2.992zł. (za I - 1183zł., za II - 1.066zł., za III - 743zł.), wysokość premii wg wynagrodzeń dniówkowych i urlopowych wynosiła: I - 2.978zł. + 786zł. = 3.764zł., premia 1.183zł., tj. około 31% wynagrodzenia, II - 2.590zł. + 995zł. = 3.585zł., premia 1.066zł., tj. około 30% wynagrodzenia, III - 1.998zł. + 2.068zł. = 4.066zł., premia 743zł., tj. około 18% wynagrodzenia, szkodliwe (za II i III) - 124zł. (70zł. + 54zł.), nie określono co to za składnik - 348zł. (116x3), staż - 714zł. (I - około 12%, II - około 7%, III - około 9%). Trudno zatem określić w jakiej wysokości faktycznie dodatek stażowy był wypłacany w 1980r. Z powyższego wyliczenia wynika, że do wyliczeń wynagrodzeń za lata 1974 - 1977 hipotetycznie można przyjąć premię uznaniową co najmniej w wysokości 15%.

Według zaświadczenia z 27.02.1979r., średnie wynagrodzenie miesięczne za ostatnie trzy miesiące (tj. od XI - XII.1978r. i za I.1979r.) wynosiło 3.504zł. Przyjmując hipotetycznie do wyliczeń wwpw emerytury wynagrodzenie za lata 1979 w wysokości 3.504zł., wynagrodzenia i podstawy wymiaru emerytury lata wynosiłyby: 1978r. - wynagrodzenie - 3.504zł. x 12 m-cy = 42.048zł., podstawa wymiaru wynosiłaby 71,70%, tj. 42 048zł.: 58.644zł., 1979r. - wynagrodzenie - 3.504zł. x 12 m-cy = 42.048zł., podstawa wymiaru wynosiłaby 65,78%, tj. 42 048zł. : 63.924zł. Wynagrodzenia przyjęte przez biegłego w opinii z 14.08.2017r. i uzupełnieniach z 23.10.2017r. wynosiły za te lata: za 1978r. - 36.175zł. i podstawa wymiaru 61,69%, za 1979r. - 38.723zł. i podstawa wymiaru 60,58% i są niższe od powyżej wyliczonych, i tak: w 1978r. - było wyliczone w uzupełnieniu 36.175zł., jest 42.048zł., w 1979r. - było wynagrodzenie 38.723zł., jest 42.048zł. Biorąc powyższe pod uwagę, hipotetycznie najkorzystniejszy wwpw emerytury z 20 lat z całego okresu zatrudnienia, tj. z lat 1967 - 1968, 1971 - 1980, 2004 - 2008, 2013 - 2015, wynosiłby 55,80% (1116,09 : 20), tj.: 1967r. - 48,01%, 1968r. - 46,04%, 1979r. - 65,78%, (pkt. B.3), 1980r. - 21,51%, 1971r. - 90,05%, 1972r. - 63,43%, 1973r. - 93,68%, 1974r. - 82,93%, 1975r. - 60,78%, 1976r. - 58,71%, 1977r. - 62,01%, 1978r. - 71,70%, (pkt. B.3), 2004r.

- 27,36%, 2005r. - 33,62%, 2006r. - 36,60%, 2007r. - 36,86%, 2008r. - 40,97%, 2013r. - 23,57%, 2014r. - 75,44%, 2015r. - 77,04%.

Z powyższego wyliczenia wynika; że za lata 1974 - 1977 można by przyjąć hipotetycznie premię co najmniej w wysokości 15% (było w uzupełnieniu opinii i wyroku Sądu 10%), a z całą pewnością premia ta nie mogła wynosić 50% wynagrodzenia, jak twierdzi wnioskodawca, tj.: 1974r. - od 11 listopada, wynagrodzenie zasadnicze wynikające z opinii wynosiło 3.703zł. plus 15% premia = 405zł., razem 4.108zł., łączne wynagrodzenie w 1974r. wynosiłoby 31.731zł., tj. 4.108zł. + 27.623zł. w (...), podstawa wymiaru wynosiłaby 83,02%, tj. 31.731zł. : 38.220zł. (w uzupełnieniu opinii z 23.10.2017r. - akta IV U 363/17 - była 82,93%); 1975r. - wynagrodzenie zasadnicze w uzupełnieniu opinii wynosiło 25.944zł. plus 15% premia = 3.892zł., razem 29.836zł., podstawa wymiaru wynosiłaby 63,54%, tj. 29.836zł. : 46.956zł. (w opinii i uzupełnieniu opinii z 23.10.2017r. - akta IV U 363/17 - była 60,78%); 1976r. - wynagrodzenie zasadnicze wynosiło 27.418zł. plus 15% premia = 4.113zł., razem 31.531zł., podstawa wymiaru wynosiłaby 61,38%, tj. 31.531zł. : 51.372zł. (w opinii i uzupełnieniu opinii z 23.10.2017r. - akta IV U 363/17 - była 58,71%); 1977r. - wynagrodzenie zasadnicze wynosiło 31.089zł. plus 15% premia = 4.663zł., razem 35.752zł., podstawa wymiaru wynosiłaby 64,82%, tj. 35.752zł. : 55.152zł. W opinii i uzupełnieniu z 23.10.2017r. - akta IV U 363/17 - była 62,01%). Biorąc powyższe pod uwagę, najkorzystniejszy wwpw emerytury z 20 lat jw. wynosiłby 56,22% (1124,42 : 20).

Należy nadmienić, że ZUS decyzją o przyznaniu emerytury z 12.12.2019r., wykonując wyrok Sądu Okręgowego w Sieradzu z 14.11.2017r., przeliczył w-cy emeryturę od 01.03.2017r., tj. od daty określonej w wyroku Sądu Okręgowego. Emerytura przy najkorzystniejszym wwpw z 20 lat z całego okresu ubezpieczenia wynoszącym 55,04%, od 1.03.2017r. wynosiła 1.123,68zł. plus świadczenie rolnicze za okres pracy w gospodarstwie rolnym w wysokości 212,75zł. (288 x 1%) : 12 x 886,44 = 212,75zł., razem wysokość świadczenia wynosiła 1.336,43zł. Emerytura po waloryzacjach od 01.03.2018r. wynosiła 1.376,26zł. brutto, 01.03.2019r. wynosiła 1.446,26zł. brutto (1.376,26zł. + 70zł.).

ZUS, przekazał na konto odwołującego stosowne wyrównanie z odsetkami za okres od 1 marca 2017r. do 30 listopada 2019r. w wysokości 3.999,94zł. Powyższa emerytura po kolejnych waloryzacjach winna wynosić: od 01.03.2020r. - 1.516,26zł. (1.446,26zł. + 70 zł.), od 01.03.2021r. - 1.580,55zł. (1.516,26zł. x 104,24%), plus świadczenie rolnicze. Wyliczenie wysokości emerytury wnioskodawcy za okres od 01 maja 2021r., w zależności od przyjętego wwpw emerytury, tj. 55,80% lub 56,22% winien dokonać organ emerytalny, który posiada stosowne rozwiązania systemowe i programy komputerowe (**opinia k. 45 -48/akt sprawy**).

Ustosunkowując się do opinii biegłego, wnioskodawca wnosil o ponowne przeliczenie świadczenia przez biegłego przy zastosowaniu premii w wysokości 50% jego wynagrodzenia (**pismo procesowe k. 58 akt sprawy**).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w postępowaniu przed organem rentowym oraz w niniejszej sprawie, w tym akt IV U 363/17 oraz IV U 551/20. W poczet materiału dowodowego Sąd również przyjął opinię biegłego z zakresu rachunkowości, który po zapoznaniu się z aktami sprawy, stanowiskiem stron procesu, aktami rentowymi, w tym zaświadczeniem o zatrudnieniu i zarobkach z 27.02.1979r. złożonym przy wniosku z 25.05.2021r. o przeliczeniu emerytury, aktami sprawy IV U 363/17 i IV U 551/20 SO w Sieradzu, ustalił wysokość emerytury R. M., oraz wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury w najkorzystniejszym wariantcie na dzień 1 maja 2021r. Zdaniem Sądu przedmiotowa opinia jest wiarygodna i fachowa. Z opinii tej wynika, że przyjmując hipotetycznie do wyliczeń wwpw emerytury wynagrodzenie za lata 1978 - 1979 w wysokości 3.504zł., co wynika z zaświadczenia z 27.02.1979r., najkorzystniejszy wwpw emerytury z 20 lat z całego okresu zatrudnienia, tj. z lat 1967 - 1968, 1971 - 1980, 2004 - 2008, 2013 - 2015, wynosiłby 55,80%. Ponadto za lata 1974 - 1977, można by przyjąć hipotetycznie premię co najmniej 15%, a z całą pewnością premia ta nie mogła wynosić 50%, jak twierdzi wnioskodawca. Istotne jest także, że w dokumentacji z okresu zatrudnienia R. M. w (...) w (...)od 11.11.1974 - 31.08.1980, nie została określona wysokość premii, dodatku stażowego, czy miesięcznej kwoty wynagrodzenia za lata 1978 - 1979, które przysługiwały w czasie trwania zatrudnienia, od której zostalaby odprowadzona składka na ubezpieczenie społeczne. Dlatego też, Sąd oddalił wniosek dowodowy w postaci uzupełnienia opinii przez biegłego poprzez przeliczenie wysokości emerytury skarżącego przy zastosowaniu premii w wysokości 50% godzin nadliczbowych i dodatku szkodliwego. Na ww. fakty wnioskodawca nie przedstawił żadnych

dowodów źródłowych. Zaś, twierdzenia skarżącego i jego współpracowników o wysokości premii mogą być jedynie dowodem posiłkowym, uzupełniającym ustalenia faktów na podstawie dokumentacji pracowniczej.

Sąd Okręgowy zważył:

Odwołanie zasługuje częściowo na uwzględnienie.

Jak wynika z art.15 ust.1 cyt. ustawy, podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, a zgodnie z ust. 6 wymienionego przepisu ustawy, na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenie emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Zgodnie z §21 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. Nr 237, poz. 1412), środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru jest zaświadczenie pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Fakty, od których uzależnione jest prawo do renty bądź emerytury oraz wysokość tych świadczeń, mogą być wykazywane wszelkimi środkami dowodowymi przewidzianymi w kpc, co znajduje bezpośrednie odzwierciedlenie w utrwalonym orzecznictwie Sądu Najwyższego, który wielokrotnie akcentował, że w postępowaniu sądowym nie obowiązują ograniczenia, co do środków dowodowych stwierdzających wysokość zarobków lub dochodów stanowiących podstawę wymiaru emerytury lub renty (por. wyroki SN z: 8.08.2006r., I UK 27/06, 2.02.1996r., II URN 3/95, 25.07.1997r., II UKN 186/97, 14.06.2006r., I UK 115/06).

Jak wynika z opinii biegłego z zakresu rachunkowości, którą Sąd w całości podzielił, przyjmując hipotetycznie do wyliczeń wwpw emerytury wynagrodzenie za lata 1978 – 1979 w wysokości 3.504zł., co wynika z zaświadczenia z 27.02.1979r., najkorzystniejszy wwpw emerytury z 20 lat z całego okresu zatrudnienia, tj. z lat 1967 – 1968, 1971 – 1980, 2004 – 2008, 2013 – 2015, wynosiłby 55,80%. Ponadto za lata 1974 – 1977, można by przyjąć hipotetycznie premię co najmniej 15%, a z całą pewnością premia ta nie mogła wynosić 50%, jak twierdzi wnioskodawca. Odnośnie premii zaznaczyć należy, że w dokumentacji z okresu zatrudnienia R. M. w (...) w W. od 11.11.1974 – 31.08.1980, nie została określona wysokość premii, dodatku stażowego, czy miesięcznej kwoty wynagrodzenia za lata 1978 – 1979, które przysługiwały w czasie trwania zatrudnienia, od której zostałyby odprowadzona składka na ubezpieczenie społeczne.

Z uwagi na powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴§2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję i zobowiązał organ rentowy do przeliczenia wysokości emerytury R. M. przy zastosowaniu wwpw emerytury 55,80%, poczynając od 1.05.2021r., oddalając odwołanie w pozostałym zakresie na podstawie art. 477¹⁴ §1 k.p.c.